

KESKKONNAAMET

Võõrliigid.

Mis on nende ohud, kuidas neist hoiduda?

TÜ Väärikate ülikoolis

Maigi Säinas

Keskkonnaameti keskkonnahariduse osakond

Viljandi, Sakala keskus, 12.03.2024

Tänane kava

Kes on oma ja kes võõras?

Kes on edukas võõrliik?

Kuidas nad meile jõudsid?

Mõjud ja ohud.

Vältimine ja tõrje.

Kes on oma ja kes võõras?

Oma või võõras?

Hispaania teetigu

Kollane teetigu

Oma või võõras?

Harilik jõevähk

Signaalvähk

Oma või võõras?

Kanada kuldvits

Harilik kuldvits

Oma või vööras?

Kurdleheline kibuvits

Harilik kibuvits

Oma või võõras?

Sosnovski karuputk

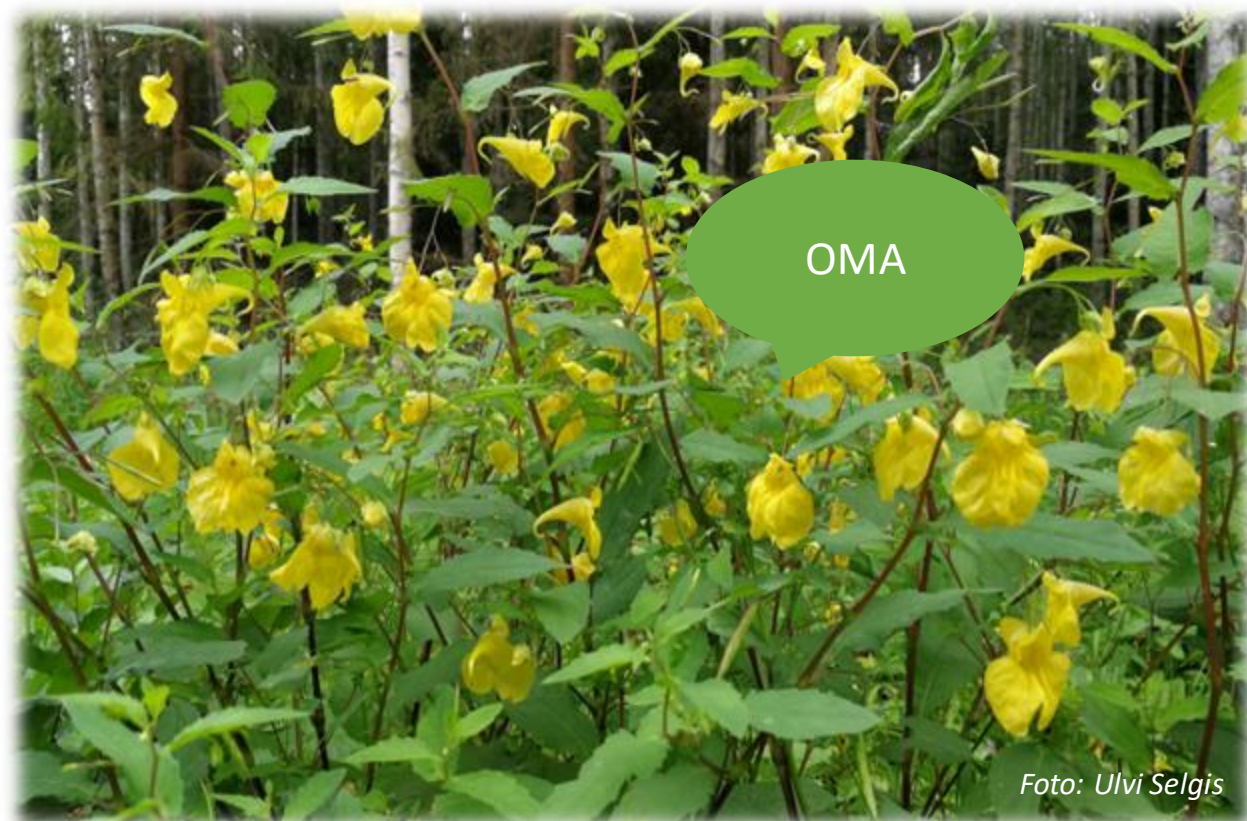
Harilik kikkaputk

Oma või võõras?

Verev lemmmalts

Õrn lemmmalts

Oma või võõras?

Mäger

Kährikkoer

Foto: Pixabay

Foto: Allar Liiv

Oma või võõras?

Euroopa naarits

Ameerika naarits ehk mink

Võõrliik - inimese abiga oma looduslikult levialalt mujale jõudnud liik.

Hulgalehine lupiin. Foto: Eike Tammekänd

Invasiivne võõrliik - massiliselt ja väga kiiresti paljunev võõrliik, kes ohustab kohalikku elurikkust.

Kährikkoer. Foto: Allar Liiv

Pärismaine (kohalik liik) - on ise looduslikult elualale levinud.

Metsülane. Foto: Reet Kristian

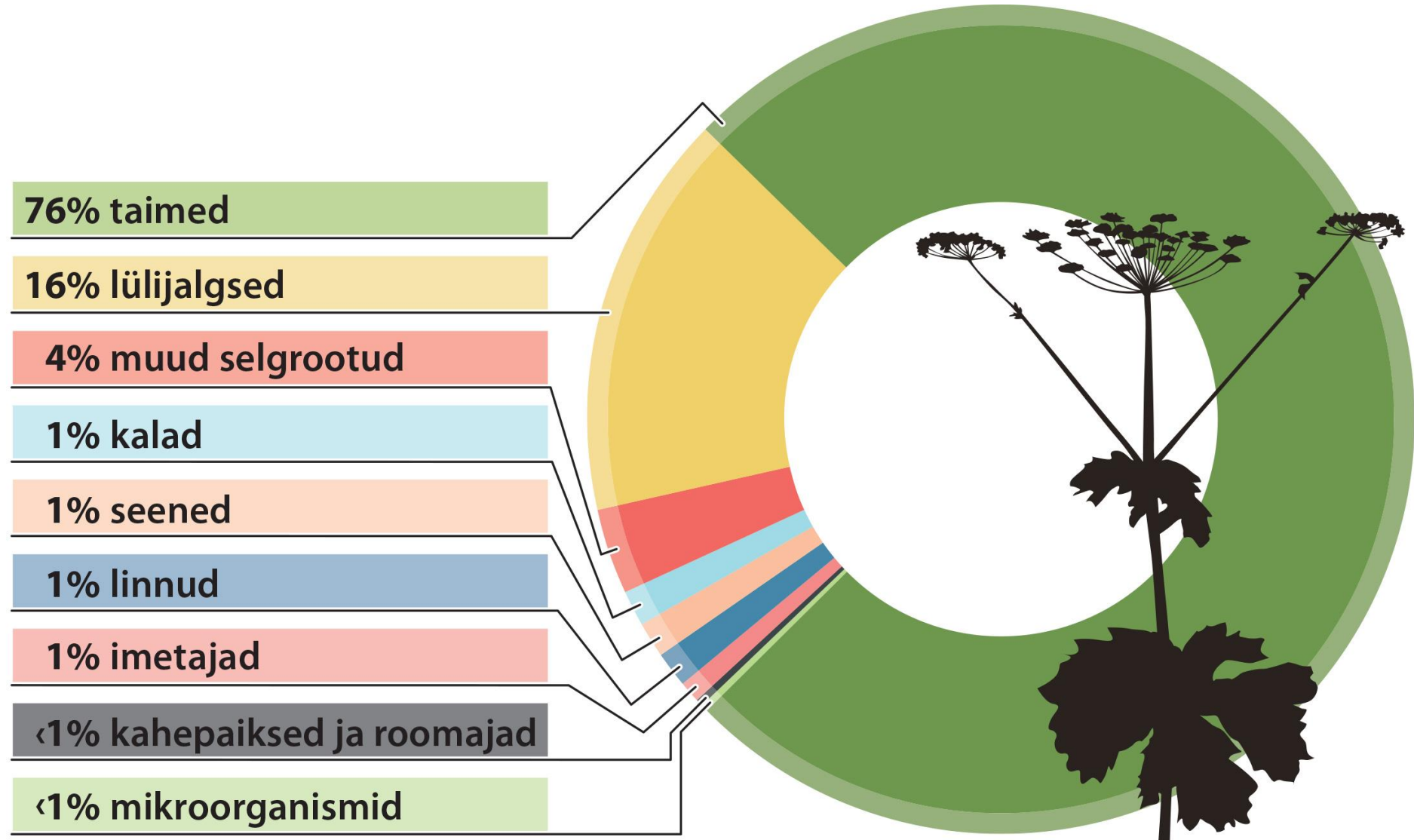
Probleemliik – pärismaine liik, kelle arvukuse suurenemine võib mõjutada teisi looduslikke liike, seades ohtu inimeste tervise ning vara.

Kiritigu. Foto: Pixabay Ralphys_photos

Eesti looduses on üle 30 000 liigi

Neist ~ 1000 võõrliiki

Eesti looduses on üle 30 000 liigi ~ 1000 võõrliiki

Foto: Henn Timm

Rändvähk

Foto: Aimar Rakko

Kaug-Ida unimudil

Foto: Enn Selgis

Kartulimardikas

Foto: Pixabay

Aasia arlekiinlepatriinu

Kõikidest võõrliikidest:

10% reegel

10% metsistub (põgeneb loodusesse, hakkab juhuslikult kasvama)

10% naturaliseerub (jääb uude kohta kasvama ja on võimeline seal oma elutsükli läbima)

10% muutub invasiivseks, hakkab kiiresti levima

Kui on muutunud
mujal invasiivseks, tasub
ettevaatlikult suhtuda!

Invasiivseks
muutumine võib võtta
aastakümneid. AEG!

Edukas võõrliik

Kanada kuldvits

Talvekindel püsik

Kasvutingimuste suhtes
vähenõudlik

Tugev ja tihe juurestik,
moodustab kasvades mäta

Kõrge kasv (kuni 120 cm)

Seemnetel pikk
idanemisvõime

Paljuneb nii seemnete kui
juurtega – kiire levikuga

Kährikkoer

Segatoiduline

Elupaiga suhtes vähenõudlik

Kogub rasvavaru.
Taliuinak

Palju järglasi

Šaakali lugu - ei ole võõrliik

Šaakal, looduslikult Eestisse tulnud liik

Eestile lähimad šaakali looduslikud asualad on Kaukaasias, Moldovas, Ungaris, Austrias, Tšehhis ja Ida-Ukrainas. 2012. aastal tabati šaakal esimest korda Valgevenes ja 2013. aastal Lätis, šaakalid on end sisse seadnud ka Leedus.

Šaakal

- Šaakal on välimuselt ja suuruselt rebase ja hundi vahepeale.
- Jalad ja kere alumine osa on rebase-karva, selg ja saba hallikirju, põsed ja rinnaesine valged, rinnal on iseloomulik helepruun „kaelus“.
- Šaakali jäljed on 5-6 cm pikad ning jäljerida pole nii sirge kui rebasel ja hundil.
- Šaakal sööb loomset ja taimset toitu.
- Šaakalile on omane elada karjas eelistab elupaigana märgalasid.

• Šaakalile on iseloomulik ulgumine, tema ulg on hundi omast kõrgemas helistatuses ja karedama tämbriga.

• 2013. aasta veebruaris leiti Lääne-Eesti esimese šaakal. Eestis arvatakse olevat umbes 50 isendit.

2016. aastast jahtiuluk.

Tuuepikkus ninast saba alguseeni
75-90 cm

kaal turjakõrgus
10-13 kg 45-52 cm

2013 – kütiti esimene loom Matsalus
2016 – jahtiuluk

Võõrliikide levimisviisid

TAHTLIK

Põllumajandus, aiandus

Jahindus, kalandus,
karusloomakasvandus

Foto: Eike Tammekänd

Ida-kitsehernes

Foto: Maris Sepp

Verev lemmmalts

Hõbekoger

Foto: Erik Karits

Mink

Foto: Maris Sepp

Punahirv

Võõrliikide levimisviisid

TAHTMATU

Kaubavahetus

Aiandus

Transpordivahenditega
(laevakered ja
ballastvesi)

Aasia sikk

Foto: Merike Falginõmm

Teo munad mullas

Foto: A. Harka

Ümarmudil

Foto: Jonne Kotta

Virgiinia keeritsuss

Mõjud ja ohud

Elurikkusele

Tolmeldajate meelitamine

Elupaiga ja toidu võtmine

Haigustekitajate toomine
ja levitamine

Kohalike liikide
hävitamine võõrliikide
pähe

Majandusele

Kahju põllumajandusele

Kahju inimese tervisele

Kahju varale
laevandus/kinnisvara

Tõrje kulukus

Vältimine ja tõrje

Vältimine

Aianduskeskus

Rohevahetus

Reisimine

Aiajätmed

Soovimatud loomad

Tõrje

Alusta tõrjega kohe

Võõrnälkjad ja nende munad korja kokku, vala üle keeva veega

Komposti aiajäätmed omas aias või vii jäätmejaama

Tõrjel tee koostööd naabrite ja kohaliku kogukonnaga

Foto: Maris Sepp

Mustpeanälkjas

Foto: Merike Palginõmm

Hispaania teeteo munad

Lisainfo

Keskkonnaministeerium
<https://envir.ee/voorliigid;>

Keskkonnaamet
[https://keskkonnaamet.ee/voorliigid;
info@keskkonnaamet.ee](https://keskkonnaamet.ee/voorliigid;info@keskkonnaamet.ee)

Loodusveeb
<https://loodusveeb.ee/et/themes/liigiliste-mitmekesisus/kes-voorliik-ja-miks-ta-ohtlik>

[Loodusvaatluste nutirakendus](#)

Foto: Maris Sepp

Harilik lumimari

**Tunne ja hoia
pärismaiseid liike!**

**Tea invasiivseid
võõrliike, keda on
keelatud kasvatada!**

**Ära lase
võõrliike loodusesse!**

KESKKONNAAMET

Aitäh!

Keskkonnaameti üldkontakt

info@keskkonnaamet.ee | 662 5999

Keskkonnarikkumisest või erijuhtumist
teata riigiinfo telefonile **1247**

Jälgi meid:

keskkonnaamet.ee |

Join at [menti.com](https://www.menti.com) | use code 6908 3917

 Mentimeter

Esita küsimus siin

Go to

www.menti.com

Enter the code

6908 3917

Or use QR code